EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.6.29.
COM(2021) 336 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikkének (4) bekezdése és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikkének (4) bekezdése szerint a Schengeni Információs Rendszer (SIS) új jogalapjainak teljes körű alkalmazására vonatkozó előkészületek aktuális állásáról

1. BEVEZETÉS

2018. november 28-án az Európai Parlament és a Tanács három új rendeletet fogadott el a Schengeni Információs Rendszer létrehozásáról, működéséről és használatáról (a továbbiakban: a rendeletek)[1].

Az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikkének (4) bekezdése és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikkének (4) bekezdése előírja a Bizottság számára, hogy évente nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a rendeletek teljes körű alkalmazására vonatkozó előkészületek aktuális állásáról.

Ez a 2020. februárban elfogadott első helyzetjelentés[2] ismertette a Bizottság, az ügynökségek és a tagállamok által 2019. január 1-jétől 2019. szeptember 30-ig végzett előkészítő munkát.

Ez a második helyzetjelentés a 2019. október 1. és 2020. szeptember 30. közötti időszakra terjed ki[3]. Ez a jelentés a tagállamok és az ügynökségek által kérdőívekben és felmérésekben, valamint az üléseken és munkaértekezleteken elért eredményeken keresztül a Bizottság rendelkezésére bocsátott információkon alapul.

A különböző szakaszok ismertetik a Bizottság, a tagállamok és az ügynökségek által a jelentéstételi időszakban végzett munkát.

2. A RENDELETEK VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELŐKÉSZÜLETEK AKTUÁLIS ÁLLÁSA

2.1. A végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi előkészítése

2.1.1. Követelmények

El kell végezni a SIRENE-kézikönyv[4] célzott módosítását annak érdekében, hogy az Europol az (EU) 2018/1861 rendelet 63. cikkének 9. pontjában és az (EU) 2018/1862 rendelet 77. cikkének 7. pontjában előírtak szerint kiegészítő információkat cserélhessen a SIRENE-irodákkal.

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1860 rendelete (2018. november 28.) a Schengeni Információs Rendszernek a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldése céljából történő használatáról (HL L 312., 2018.12.7., 1. o.);
az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1861 rendelete (2018. november 28.) a határforgalom-ellenőrzés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény módosításáról, valamint az 1987/2006/EK rendelet módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2018.12.7., 14. o.);
az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1862 rendelete (2018. november 28.) a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2018.12.7., 56. o.).

2 COM(2020) 72 final.

3 A bejelentett információk csak e jelentés tárgyidőszakára vonatkoznak. A jelentéstételi időszak után bekövetkezett egyéb események vagy tevékenységek a következő (2020. október 1-jétől 2021. szeptember 30-ig terjedő) jelentéstételi időszakra vonatkozó jelentésben fognak szerepelni.

4 A SIRENE-kézikönyv az a végrehajtási jogi aktus, amely meghatározza a figyelmeztető jelzésekkel kapcsolatos kiegészítő információk cseréjére vonatkozó eljárásokat.

Ezenkívül az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikkének (2) bekezdésével és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikkének (2) bekezdésével összhangban el kell fogadni a rendeletek teljes körű alkalmazásához szükséges végrehajtási jogi aktusokat, mielőtt a felülvizsgált Schengeni Információs Rendszer megkezdheti működését. A felülvizsgált Schengeni Információs Rendszer teljes körű alkalmazásának határideje 2021. december 28.

2.1.2. A technikai végrehajtási határozatok véglegesítése

A jelentéstételi időszak során a Bizottság az ügynökségekkel és az illetékes bizottsággal[5] együttműködve befejezte a felülvizsgált Schengeni Információs Rendszer üzembe helyezésének technikai előfeltételét jelentő végrehajtási határozatokkal kapcsolatos munkát.

2.1.3. A SIRENE-kézikönyv két szakaszban végzett felülvizsgálata

A jelentéstételi időszakban a Bizottság az ügynökségekkel és a SIS/SIRENE bizottsággal együttműködve két szakaszban jelentős előrelépést ért el a SIRENE-kézikönyv frissítése terén:

- I. szakasz: a jelenlegi SIRENE-kézikönyv[6] célzott módosítása annak érdekében, hogy az (EU) 2018/1861 rendelet 63. cikkének 9. pontjában és az (EU) 2018/1862 rendelet 77. cikkének 7. pontjában előírtak szerint az Europolt bevonják a kiegészítő információk SIRENE-irodákkal való cseréjébe,

- II. szakasz (a felülvizsgált Schengeni Információs Rendszer teljes körű alkalmazása megkezdésének előfeltételeként kell befejezni): a SIRENE-kézikönyv teljes körű felülvizsgálata, beleértve a rendeletek tekintetében szükséges valamennyi új eljárást is.

A **SIRENE-kézikönyvnek az I. szakasz keretében történő célzott módosítása** tekintetében a Bizottság külön szabályokat dolgozott ki a kiegészítő információk Europol és SIRENE-irodák közötti cseréjére vonatkozóan, különösen a következők tekintetében:

- kezelési kódok használata,
- az Europol által egyezést követően nyújtott kiegészítő információk,
- a SIRENE-irodák által a terrorista bűncselekményekhez kapcsolódó figyelmeztető jelzésekre vonatkozó találatot követően nyújtott kiegészítő információk,
- az Europolra vonatkozó eljárások arra az esetre, ha beleegyezést kell szereznie az adatok és kiegészítő információk felhasználásához vagy azok harmadik országokkal való megosztásához,
- az Europolra vonatkozó eljárások arra az esetre, ha beleegyezést kell szereznie a kiegészítő információk további tárolásához, valamint
- a kiegészítő információk Europol általi cseréjére vonatkozó statisztikai adatok gyűjtése és rendelkezésre bocsátása.

Az előkészítő munka a jelentéstételi időszak alatt lezárult.

---

[5] A „SIS/SIRENE bizottság” kifejezés a „SIS/SIRENE rendőrségi bizottságot” és a „SIS/SIRENE határellenőrzési bizottságot” egyaránt magában foglalja (lásd: https://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?do=List.list).

[6] A Bizottság (EU) 2017/1528 végrehajtási határozata (2017. augusztus 31.) a SIRENE-kézikönyvről és a Schengeni Információs Rendszer második generációja (SIS II) további végrehajtási intézkedéseiről szóló 2013/115/EU végrehajtási határozat mellékletének felváltásáról (HL L 231., 2017.9.7., 6. o.).

A **SIRENE-kézikönyv II. szakasz folyamán végzett teljes körű felülvizsgálatát** illetően a Bizottság a jelentéstételi időszak alatt kilenc ülést szervezett a SIRENE-alcsoporton belül, hogy átfogóan megvizsgálja a rendeletekből eredő eljárási követelményeket. A fő előkészítő munka a jelentéstételi időszakban befejeződött, beleértve a SIRENE-formanyomtatványok (a SIRENE-irodák által a kiegészítő információk strukturált cseréjéhez használt űrlapok), valamint a SIRENE-formanyomtatványok cseréjére vonatkozó műszaki előírások felülvizsgálatát.

A következő jelentéstételi időszakban folytatódni fog a munka azzal a céllal, hogy a SIS/SIRENE bizottságon belül megállapodás szülessen a SIRENE-kézikönyv tervezetéről, és a következő jelentéstételi időszak végéig elfogadják a felülvizsgált SIRENE-kézikönyvet.

2.2. A SIS központi rendszer[7] fejlesztése és az eu-LISA tesztelési tevékenységeinek előkészítése

2.2.1. Az eu-LISA feladatai

Az eu-LISA felel a SIS központi rendszer működtetéséért és fejlesztéséért, valamint döntő szerepet játszik a rendeletek végrehajtásában. Az eu-LISA fő feladati a következők:

- a SIS központi rendszerre, valamint a SIS központi rendszer és a nemzeti rendszerek közötti kommunikációra vonatkozó műszaki dokumentáció frissítése a rendeletek és a végrehajtási jogi aktusok követelményeivel összhangban,

- a SIS központi rendszerben szükséges változtatások végrehajtása, valamint a tagállamokkal és az ügynökségekkel szoros együttműködésben a SIS központi rendszer és a nemzeti rendszerek közötti kommunikációval kapcsolatos valamennyi tesztelési tevékenység előkészítése, koordinálása és végrehajtása,

- mielőtt a felülvizsgált Schengeni Információs Rendszer megkezdheti működését, minden tesztelési tevékenység elvégzése az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikkének (2) bekezdésével és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

2.2.2. Az első végrehajtási szakasz 2020. január 8-i elindulása

2020. január 8-án az eu-LISA a rendeletekkel összhangban üzembe helyezte a SIS központi rendszer első frissített verzióját, teljes körű hozzáférést biztosítva az Europol számára a Schengeni Információs Rendszerben létrehozott valamennyi figyelmeztető jelzéshez, és lehetővé téve az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség számára, hogy az (EU) 2018/1861 rendelet 63. cikkének 9. pontjában és az (EU) 2018/1862 rendelet 77. cikkének 7. és 8. pontjában előírtaknak megfelelően létrehozza a SIS központi rendszerrel való műszaki

[7] „SIS központi rendszer”: a határforgalom-ellenőrzés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény módosításáról, valamint az 1987/2006/EK rendelet módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 28-i (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 312., 2018.12.7., 14. o.) 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában, valamint a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 28-i (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendeletben (HL L 312., 2018.12.7., 56. o.) meghatározottak szerint.

kapcsolódást. Ezen túlmenően az ügynökségek számára hozzáférést biztosítottak a Schengeni Információs Rendszer ujjnyomat-lekérdezési funkciójához.

2.2.3. Előkészületek a SIS központi rendszer nem biometrikus részének a 2021 vége előtti működés megkezdéséhez szükséges fejlesztésére

A jelentéstételi időszakban az eu-LISA a projektirányítási fórum keretében tíz találkozót szervezett az összes érdekelt fél (a Bizottság, a tagállamok, az Europol, az Eurojust és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség), valamint a külső vállalkozó részvételével, hogy az illetékes bizottság által elfogadott technikai szabályokkal összhangban irányítsa a műszaki előírások kidolgozását és véglegesítését.

A Schengeni Információs Rendszer felülvizsgálatának nem biometrikus részére vonatkozó műszaki előírásokat 2020 májusában az összes érdekelt fél jóváhagyta, az eu-LISA pedig a jelentéstételi időszakban megkezdte a SIS központi rendszert érintő szükséges változtatások kidolgozását.

2.2.4. Előkészületek a SIS központi rendszer biometrikus részének a 2021 vége előtti működés megkezdéséhez szükséges fejlesztésére

A jelentéstételi időszakban az eu-LISA kilenc külön találkozót szervezett az összes érdekelt fél (a Bizottság, a tagállamok, az Europol, az Eurojust és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség), valamint az automatizált ujjnyomat-azonosító rendszerrel foglalkozó külső vállalkozó részvételével. E rendszer biometrikus komponense 2018 márciusában lépett működésbe, de a rendeletek tekintetében jelentős módosításokra van szükség. Először is a biometrikus lekérdezéseket kibővítik a daktiloszkópiai adatok új kategóriáival (tenyérnyomatok és tenyér-/ujjnyomatok).

A jelentéstételi időszakban a műszaki leírások 2020. október 1-jei véglegesítésével és jóváhagyásával lezárult a projektindítással és a projekt követelményeivel és specifikációjával kapcsolatos előkészítő munkát felölelő „elemzési és tervezési” szakasz. Megkezdődött a második, „végrehajtási” szakasz.

2.2.5. A kiegészítő információk SIRENE-irodák közötti cseréjére vonatkozó műszaki előírások felülvizsgálata

A formanyomtatványoknak a 2.1.3. pontban említett illetékes bizottság általi felülvizsgálata a formanyomtatványok cseréjére vonatkozó műszaki előírások és a kapcsolódó dokumentáció frissítését tette szükségessé. Az (EU) 2018/1861 rendelet és az (EU) 2018/1862 rendelet 15. cikke (3) bekezdésének b) pontjával összhangban az eu-LISA-t bízták meg a kiegészítő információk SIRENE-irodák közötti cseréjére vonatkozó műszaki előírások gondozásával és frissítésével.

A jelentéstételi időszakban az eu-LISA öt munkaértekezletet szervezett az összes érdekelt fél részvételével, és 2020 szeptemberében általános megállapodás született a követelményekről. A tervek szerint 2020 végéig véglegesítik és jóváhagyják a műszaki előírásokat és a dokumentációt.

2.2.6. Összefoglaló és kockázatok

Az előző jelentéstételi időszakhoz képest – amikor az eu-LISA technikai csoportok létrehozásával és az egész tervezés megszervezésével kezdte meg a projekttel kapcsolatos

előkészületeket – a rendeletekkel összhangban halad a SIS központi rendszer fejlesztésével kapcsolatos munka.

A SIS központi rendszer nem biometrikus részének műszaki előírásait jóváhagyták, a rendszer fejlesztése pedig folyamatban van. A SIS központi rendszer biometrikus részét illetően a műszaki előírásokat véglegesítették, és megkezdődött a fejlesztés. A két részből áll műszaki előírásokat 2020 végéig egyetlen dokumentumban olvasztják össze.

A Covid19-válság – az ezzel járó hardverhiány, a hardverszállítási késedelmek, az utazási korlátozások és az eu-LISA adatközpontjainak elérhetetlensége miatt – az egész tervezésre hatással volt. A 2020-ra és 2021-re vonatkozó átfogó tervet kiigazították, és a 2021-es évet a következő jelentéstételi időszakot követően novemberig a tagállamokkal és az ügynökségekkel közösen végzett tesztelési tevékenységeknek szentelik. A felülvizsgált Schengeni Információs Rendszer végleges verziójának 2021 végéig történő üzembe helyezése az átfogó tervezéssel összhangban és a rendeletekben meghatározott határidőknek megfelelően még mindig az ütemterv szerint halad.

2.3. Tagállami előkészületek

2.3.1. Hatály és követelmények

Ez a jelentés a következő országokra terjed ki: 25 uniós tagállam és négy schengeni társult ország[8], amelyek a jelentéstételi időszak alatt kapcsolódtak a SIS központi rendszerhez, valamint két olyan uniós tagállam (Ciprus és Írország), amely a jelentéstételi időszakban nem kapcsolódott a SIS központi rendszerhez. [9]

Az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikke (5) bekezdésének c) pontja és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikke (5) bekezdésének c) pontja értelmében 2020. december 28-ig a SIS központi rendszerhez kapcsolódó minden tagállamnak meg kell valósítania nemzeti rendszerében a Schengeni Információs Rendszer és az automatizált ujjnyomat-azonosító rendszer lekérdezési funkcióját. Ez a kötelezettség még nem vonatkozik Ciprusra és Írországra, mivel a jelentéstételi időszakban még nem kapcsolódtak a SIS központi rendszerhez.

Emellett a SIS központi rendszerhez kapcsolódó minden tagállamnak biztosítania kell, hogy nemzeti rendszerét a jóváhagyott dokumentumokkal és műszaki előírásokkal összhangban időben kifejleszti.

A tagállamoknak az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikkének (2) bekezdésével és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikkének (2) bekezdésével összhangban értesíteniük kellett a Bizottságot arról, hogy megtették az adatok kezeléséhez és a kiegészítő információk cseréjéhez e rendelet értelmében szükséges technikai és jogi intézkedéseket, mielőtt a felülvizsgált Schengeni Információs Rendszer megkezdheti működését.

[8] Svájc, Liechtenstein, Norvégia és Izland.

[9] Emellett, jóllehet az Egyesült Királyság a jelentéstételi időszakban még mindig kapcsolódott a Schengeni Információs Rendszerhez, e jelentés nem terjed ki rá, mivel az Egyesült Királyság nem vett részt a rendeletek végrehajtásához kapcsolódó előkészületekben.

2.3.2. A Schengeni Információs Rendszer és az automatizált ujjnyomat-azonosító rendszer (2020 végéig megvalósítandó) telepítésének jelenlegi állása

A Schengeni Információs Rendszer és az ujjnyomat-lekérdezési funkció telepítésére vonatkozó kötelezettség 25 uniós tagállamra és négy schengeni társult országra vonatkozik (Ciprus és Írország a jelenlegi jelentéstételi időszakban még nem tartozik e kötelezettség hatálya alá).

A jelentéstételi időszak végén (2020. szeptember 30.) a következő volt a helyzet:

- a 29 részt vevő államból 22 már telepítette az ujjnyomat-lekérdezési funkciót.
- a 29 részt vevő államból 5 2020 vége előtt tervezte telepíteni az ujjnyomat-lekérdezési funkciót,
- a 29 részt vevő államból 2 2021 elején tervezte telepíteni az ujjnyomat-lekérdezési funkciót, a két érintett állam jelezte, hogy a késedelem a Covid19-válság hatásának tudható be.

2.3.3. A rendeletek (2021 vége előtt megvalósítandó) teljes körű végrehajtásának előkészületei

A tagállamok által végzett előkészületek döntő fontosságúak, mivel a Bizottság az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikkének (2) bekezdése és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikkének (2) bekezdése értelmében csak azt követően tudja meghatározni azt az időpontot, amikor az új Schengeni Információs Rendszer megkezdi működését, hogy a tagállamok értesítették a Bizottságot arról, hogy megtették a szükséges technikai és jogi intézkedéseket.

A Bizottság felkérte az összes uniós tagállamot és schengeni társult országot, hogy a 2020 szeptemberében kiküldött kérdőívekre válaszolva számoljanak be a jelentéstételi időszakban nemzeti szinten végzett előkészületekről. Minden tagállam válaszolt (31 válaszadó).

A Bizottság arra kérte a tagállamokat, hogy a következő területekre vonatkozóan szolgáltassanak információkat:

- projekttervezés és -irányítás,
- belső koordináció,
- hatásvizsgálat a költségvetés, az emberi erőforrások, a szervezés és a nemzeti jogszabályok tekintetében,
- kockázatok.

Ami a projekttervezést illeti, már szinte minden tagállam és schengeni társult ország (30 válaszadóból 29) elkezdte meghatározni vagy meghatározta a projekttervet és a kapcsolódó részcélokat (15-tel többen mint 2019-ben). Ezen túlmenően 31-ből 28 válaszadó létrehozott vagy a közeljövőben létre fog hozni egy külön projektcsapatot és kijelölt egy projektmenedzsert, míg a fennmaradó három állam a meglévő szervezeti egységek vagy csapatok segítségével fogja irányítani a végrehajtást. A válaszadók nagy többsége (24) 2020-ban nemzeti szintű együttműködést alakított ki az illetékes hatóságok között.

Ami a hatásvizsgálatot illeti, a tagállamok jelenleg az előkészítés különböző szakaszaiban tartanak[10]:

költségvetési hatásvizsgálat:

- 14 tagállam lezárta az értékelést és elkülönítette a megfelelő költségvetést,
- 16 tagállam lezárta az értékelést, és 2020 végéig vagy 2021 elejéig elkülöníti a költségvetést,
- 1 tagállam 2020 végéig kezdi meg az értékelést,

emberierőforrás-igények felmérése:

- 17 tagállam lezárta az értékelést,
- 9 tagállam 2020-ban vagy 2021-ben zárja le az értékelést,
- 5 tagállam 2021 végén kezdi meg az értékelést, vagy nem jelölt meg időpontot,

szervezeti igényfelmérés:

- 5 tagállam lezárta az értékelést és intézkedéseket fogadott el a végrehajtáshoz,
- 14 tagállam lezárta az értékelést, de még intézkedéseket kell elfogadnia a végrehajtáshoz,
- 9 tagállam 2020 végéig vagy 2021 elejéig zárja le az értékelést,
- 3 tagállam arról számolt be, hogy megkezdte az értékelést, de nem jelölt meg végső határidőt,

a nemzeti jogszabályok hatásvizsgálata:

- 1 tagállam lezárta az értékelést és jóváhagyta a módosításokat,
- 16 tagállam lezárta az értékelést és megkezdte a módosítások jóváhagyását,
- 4 tagállam 2020 végéig zárja le az értékelést,
- 7 tagállam 2021 elején vagy folyamán zárja le az értékelést,
- 3 tagállam 2021 végéig zárja le az értékelést.

2.3.4. Összefoglaló és kockázatok

A jelentéstételi időszak alatt a tagállamok a projekt előkészítésének minden, a rendeletek teljes körű végrehajtásához kapcsolódó területén előrehaladást értek el. A tagállamok

[10] Nem minden tagállam tudott konkrét értékelést adni a kérdőívben figyelembe vett minden egyes kategóriára vonatkozóan.

haladnak a rendszer követelményeinek elemzésével, és néhány tagállam már a jelentéstételi időszakban megkezdte nemzeti rendszerének fejlesztését. A SIS központi rendszer biometrikus és nem biometrikus részére vonatkozó műszaki előírások jelentéstételi időszak alatti jóváhagyása lehetővé tette a tagállamok számára, hogy megkezdjék ezeket a nemzeti fejlesztéseket. Mindazonáltal az érdemi munkát a következő, 2020. október 1-jével kezdődő jelentéstételi időszakban fogják elvégezni.

A rendeletekben előírtaknak megfelelően a legtöbb tagállamban 2020 végéig működőképes lesz az ujjnyomat-lekérdezés.

A tagállamok a kérdőívre adott válaszaikban számos kockázatot és problémát emeltek ki a projekt nemzeti szintű sikere szempontjából, például a következőket:

- a Covid19-világjárvány hatása mint az esetleges késedelmek általános veszélyforrása,
- ambiciózus határidők és a hasonló határidőkkel rendelkező nagy méretű információs rendszerekhez kapcsolódó számos projekt,
- személyzeti problémák, a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos problémák és a belső jogalkotási eljárásokkal kapcsolatos kérdések.

A Bizottság és az eu-LISA az érintett bizottság és a projektirányítási fórum rendszeres ülésein továbbra is szorosan figyelemmel fogja kísérni a tagállamok előkészítő tevékenységeit.

2.4. Ügynökségek

2.4.1. Hatály és követelmények

A jelentés e része az Europol és Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség előkészületeire összpontosít, mivel az ezen ügynökségeket érintő rendelkezések már 2019 végétől alkalmazandók. Az Eurojustot érintő változások minimálisak és csak 2021 végétől alkalmazandók. Az Eurojust sem válaszolt a kérdőívre, de a következő jelentéstételi időszakra vonatkozó jelentésben rá is ki kell majd térni.

2.4.2. Europol

Az Europol már most is használja a Schengeni Információs Rendszert. A rendeletek a következő két területen tartalmaznak az Europolt érintő módosításokat:

- hozzáférés a figyelmeztető jelzések valamennyi kategóriájához, valamint
- a SIRENE-hálózathoz való kapcsolódás.

Az új rendelkezések 2019 végétől alkalmazandók.

2019. november végéig az Europol befejezte a technikai előkészületeket, hogy a meglévő keresőfelületen az összes figyelmeztető jelzéshez hozzá lehessen férni. 2020 januárjában az Europol az új Schengeni Információs Rendszer keretében technikai hozzáférést kapott a figyelmeztető jelzések valamennyi típusához. Az Europol az európai adatvédelmi biztossal a jelentéstételi időszakban folytatott előzetes konzultációs folyamat pozitív kimenetelét követően a végfelhasználói számára is biztosította ezt a hozzáférést.

Az Europolnak eredetileg az volt a célja, hogy 2020 végére készen álljon a SIRENE-hálózathoz való kapcsolódásra. 2020-ban azonban folytatódtak a SIRENE-funkciónak az Europolon belüli létrehozására irányuló előkészületek. Az Europol átalakítja azokat a belső ügymeneteit, amelyeket a SIRENE információáramlása érinteni fog, és jóváhagyja a SIRENE részletes levéltovábbítási követelményeinek az Europol belső környezetébe való beillesztését. A tervek szerint a SIRENE-üzenetek letöltését, kezelését és elküldését lehetővé tevő átmeneti megoldás 2020 végére készen áll a tesztelésre, és az Europol a tervek szerint csak 2021 végére fog készen állni minden SIRENE-funkció végrehajtására, nem pedig 2020-ra, ahogy azt korábban tervezték.

2.4.3. Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség

A rendeletek értelmében az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által kirendelt csapatok tagjai 2019 végétől jogosultak arra, hogy hozzáférjenek a figyelmeztető jelzések valamennyi kategóriájához. E csapatok tagjainak az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által létrehozott és karbantartott technikai interfészen keresztül kell hozzáférniük a Schengeni Információs Rendszerhez. 2019 folyamán az ügynökség az összes előkészületet egy különböző részekre osztott projekt formájában hajtotta végre.

A jelentéstételi időszak során az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség a következő tevékenységeket halasztotta el:

- a projektindítási dokumentum végleges változatának jóváhagyása 2020. augusztusban,

- 2020 februárjában meghívásos eljárást indítottak egy szoftvermegoldás Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség számára történő kifejlesztésére irányuló keretszerződés kapcsán; az eljárás a Covid19 miatt késedelmet szenvedett, és a tervek szerint 2020. október végéig megkapják az ajánlatot az ajánlattevőktől,

- az okmányolvasók és ujjnyomatolvasók beszerzésére vonatkozó pályázati felhívást 2020. október végéig újra közzéteszik,

- a projektcsapat kidolgozta az eljárási standardok első tervezetét, és azzal kapcsolatban belső konzultációt folytatott az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségen belül; a tagállamokkal folytatott konzultáció még tart,

- az eu-LISA új hardvert biztosított a Schengeni Információs Rendszerhez való hálózati csatlakozáshoz, és technikai munkaértekezleteket szervezett az ügynökségek kulcsfontosságú képviselői számára.

A 2019. évi becslésekkel ellentétben jelenleg a projekt teljes becsült időtartama 31 hónap, a végső teljesítési határidő pedig 2022. május. A projekt első jelentősebb eredménye (azaz a lekérdezésre szolgáló webes alkalmazás) a becslések szerint 2021 novemberében lesz elérhető.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

A második jelentéstételi időszak folyamán (2019. szeptember 30. – 2020. szeptember 30.) a különböző érdekelt felek jelentős előrelépést tettek a rendeletek meghatározott részcélok szerinti végrehajtása terén:

1) **I. végrehajtási szakasz (2019 végétől)**: az eu-LISA 2020. január 8-ig elvégezte a szükséges előkészületeket annak érdekében, hogy a Schengeni Információs Rendszerhez való teljes körű hozzáférést kiterjessze az Europolra, és lehetővé tegye az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség Schengeni Információs Rendszerhez való kapcsolódását; az Europol a figyelmeztető jelzések minden kategóriájához hozzáfér; az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség folytatta az annak biztosítására irányuló projektet, hogy csapatainak tagjai 2021 novemberében hozzáférhessenek a Schengeni Információs Rendszerhez;

2) **II. végrehajtási szakasz (2020 végéig)**: a jelentéstételi időszak végére 22 tagállam telepítette az ujjnyomat-lekérdezési funkciót; öt tagállam még tervezi, hogy 2020 végéig telepíti a funkciót; becslések szerint két tagállam kicsit késni fog a végrehajtással (2021 eleje);

3) **III. végrehajtási szakasz (2021 végéig):** a jelentéstételi időszak folyamán a Bizottság és az eu-LISA koordinálásával megvalósuló, a rendeletek teljes körű végrehajtásához szükséges végrehajtási intézkedések és műszaki előírások kidolgozására irányuló tevékenységek; a 2020-ban végzett előkészítő munka néhány főbb részcéljának (technikai végrehajtási jogi aktusok és műszaki előírások) véglegesítése lehetővé tette a tagállamok számára, hogy megkezdjék a nemzeti fejlesztéseket, hogy azok 2021 végére készen álljanak az üzembe helyezésre.

A Covid19-világjárvány megzavarta a végrehajtási ütemtervet, de a Bizottság, az eu-LISA és a tagállamok által az elmúlt hónapokban bevezetett intézkedések egyelőre hatékonynak bizonyultak, és csökkentették a központi és nemzeti szintű kedvezőtlen hatásokat.

Két tagállam bejelentette, hogy a rendeletben előírtakkal ellentétben 2020 végéig nem tudja telepíteni az ujjnyomat-lekérdezési funkciót. A késedelem azonban néhány hónapra korlátozódik, és 2021 elejére rendeződnie kell a helyzetnek.

A Bizottság továbbra is közvetlen politikai és technikai szintű együttműködést folytat, és az eu-LISA igazgatótanácsával együttműködve a határigazgatási és biztonsági információs rendszerek interoperabilitásával összefüggésben nyomon fogja követni a felülvizsgált Schengeni Információs Rendszer végrehajtása terén elért előrehaladást.

A harmadik helyzetjelentés az érdekelt felek által a következő, 2020. október 1-jétől 2021. szeptember 30-ig tartó jelentéstételi időszakban végzett tevékenységeket fogja ismertetni.